

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2013

Offentlig udgiftspolitik

kandidatfag

19. juni 2013

(3-timers prøve uden hjælpemidler)

Dette eksamenssæt består af 2 sider incl. denne forside.
Alle spørgsmål skal besvares.

Opgave 1

Produktivitetskommissionen har i foråret 2013 fremlagt en række analyser af produktivitsudfordringerne i de forskellige sektorer i dansk økonomi. Her viste kommissionen sig tilbageholdende med at vurdere potentialet for produktivitsfremskridt i den offentlige velfærdssektor.

Spørgsmål 1.1: Diskuter, hvilke faktorer, som kan ligge bag en tilbageholdenhed i forhold til at vurdere produktivitspotentialet i velfærdssektoren.

Spørgsmål 1.2: Økonomiske styringsmodeller i et principal-agent forhold vil stort set altid i virkelighedens verden være kendetegnet ved bestemte incitamenter, som gør sig gældende i forhold til agenterne. Sådan også med indretningen af statens økonomiske styring af kommunerne. Giv en analyse af, hvorledes statens økonomiske styring af kommunerne virker i forhold til at sikre produktivitet i den kommunale produktion af velfærdsservice.

Opgave 2

I Politiken den 20. april 2013 havde Socialdemokraternes folketingsmedlem, Mogens Jensen, et debatindlæg med overskriften: "Lærerne går hånd i hånd med Dansk Folkeparti". Det fik en læser, Martin Thomsen, til at skrive en kommentar i avisen, som her bringes i stærkt beskåret uddrag. Martin Thomsen skriver

"Mogens Jensen var nu sjov

...dengang han var kendt for at lave parodier af en statsminister. Men som så ofte ... Mogens Jensen beklager sig dybest set over at nogle i hans parti ikke længere er loyale overfor ham. Men ligesom partier ikke bør have loyalitetsbånd overfor specifikke grupper, bør specifikke grupper heller ikke have loyalitetsbånd overfor politiske partier. At sætte sit kryds er en vare - hvem har gjort mest af det jeg finder rigtigt, siden sidste valg!"

Spørgsmål 2.1: Diskuter Martin Thomsens demokratiopfattelse i lyset af økonomisk teori om udfaldet af politiske beslutningsprocesser.

Spørgsmål 2.2: Demokratiske velfærdsstater er kendetegnet ved, at staten forestår omfordeling i samfundet. Diskuter med udgangspunkt i økonomisk teori, hvordan omfordeling og effektivitet forholder sig til hinanden og se herunder på, under hvilke præmisser omfordeling kan opfattes som nytteforbedrende.

Opgave 3

Kommuner som institutionsform er en måde at organisere decentralt folkestyre på. Traditionelt har kommunestyre også været en måde at organisere selve produktionen af lokal velfærdsservice på, idet den altovervejende del af den service, som kommunerne stiller til rådighed for borgerne, bliver produceret i kommunernes egne institutioner, mens en mindre del af produktionen foregår i privat regi gennem udlicitering.

Spørgsmål 3.1: Redegør for økonomisk teori, som forholder sig til spørgsmålet om effektivitet i offentlig og privat produktion af service til brug for offentlig tilvejebringelse. Hvilke produktionsopgaver kan antages at lade sig løse mest effektivt af et decentralt kommunestyre, og i hvilke situationer findes argumenter for, at udlicitering er at foretrække som organiseringsmåde?